

Agid statal e privat per ils purs en pitgira

DA MARTIN CABALZAR

■ **La confederaziun è pronta da sa gidar cun ils purs en pitgira pervi da las chaliras. Pervi da la mancanza da pavel sbassa el interimisticamain il dazi sin fain e tirc da silo. Purs che vegnan en difficultads da liquidad pon tschentiar ina dumonda per imprests senza tchains.** Per mitigar las consequenzas da la chalira durabla da l'ultim temp ha cusseglier federala *Johann Schneider-Ammann* incaritgà l'Uffizi federal d'agricultura da prender las mesiras necessarias. Concretamain duai il provediment cun pavel vegnir levgiaus entras ina reducziun dal dazi sin fain impurtà. Approvads vegnan vinavant soluziuns excepziunalas sin il sector dals pajaments directs e da la cultivaziun biologica. Plinavant stattan a disposiziun emprests senza tchains.

Agricoltura en ina situaziun difficila

La lunga perioda da chalira mettan differents spartas da l'agricultura en ina situaziun difficila. Las mesiras pridas en egl

da cusseglier federal Schneider-Ammann cumpleteschan las mesiras dals chantuns.

Sin plaun federal ha la reducziun dal dazi d'import da pavel. Bain è la raccolta da fain stada en la gronda part da noss pajais tant qualitativ sco quantitativ buna, tuttina haja la lunga perioda da chalira effectua mancanza da pavel en singulas regiuns. Damai ch'i regia actualmain chaliras e sitgiras er en l'ulteriura Europa è import complementars mo limitadamain pussaivels. Damai ch'ils pretschs èn uschia consequentamain creschids vegn il departament federal d'economia publica a decider reducziun interimisticas dal dazi sin pavel e tirc da silo, e quai suenter avair consultà la bransch. Las reducziuns dal dazi cumpenseschan parzialmain ils pretschs creschents a favur dals purs.

Er mesiras chantunalas

Ulteriuras mesiras èn pussaivlas sin plaun chantunal, e talas èn era gia pridas en mira, scriva il cussegl federal. Tar ils pajament directs hajan differents chantuns gia fatg ils mais da zercladur e fanadur

tschertas excepziuns tar ils pajament directs. Quels pon vegnir prestads cumplainamain era sche las cundiziuns èn betg exnum anc ademplidas cumplainamain. Questas excepziuns concernan la lubientscha da schar pascular ils animals sin cultira da cultivaziun extensiva, sin prads pac nizegiads u tar intsches betg cultivà. Manaschis d'alp pon retrair las contribuziuns d'alpegiaziun normalas era sche l'alpegiaziun è stada pli curta che normal. Plinavant po il muvel vegnir pavlà sin l'alp cun pavel cumprà. Il departament federal d'economia envida ils chantuns da nizegiar lur spazi d'agir.

Grevezzas finanzialas

Las chaliras e sitgiras da l'ultim temp pon manar en singuls manaschis a grevezzas finanzialas extraordinarias. La pli gronda difficultad che sa preschenta tar ils purs pertutgads è da mantegnair la liquiditad per era pudair garantir in migliur da la situaziun dal manaschi. En tals cass pon emprests che ston bain vegnir restituids, dentant senza tchains, esser ina soluziun

pussaivla. Purs che vegnan en difficultads cun la liquiditad pervi da la chalira pon profiter da quest agid. Ils pertutgads pon era vegnir distgargiads finanzialmain sch'els inolteschan tar ils uffizis chantunals respunsabels ina dumonda per prolungir ils temins per la restituziun da credits d'investiziun u d'emprests da manaschi. Questas mesiras possian vegnir exequidas immediat senza stuir midar las leschas vertentas.

Sco quai ch'il cussegl federal constatescha s'augmentan ils extrems da l'aura en connex cun la midada dal clima. La perioda da sitgira vegnian pli lungas ed las precipitaziuns ed ils urizis pli intensiv. Cun quai creschan era ils ristgs per las raccoltas. Vidlunder vegn era in ristg augmentà per l'instabilitad dals pretschs en consequenza da situaziuns d'aura e da clima extremas en autras parts dal mund. En rom da la politica agrara 2022+ vegnan era dumondas dil management da ristgs ed da las assicuranzas en connex cun reducziun da las raccoltas tractadas. En quest connex lai l'Uffizi federal d'agricultura elavurar ina stu-

dia. Cun ils resultats concrets quintan ins sin il pli baud il mars 2019.

Era l'Agid da muntogna sa gida

Era l'Agid svizzer da muntogna ha reagì sin las pitgiras dals purs en connex cun la sitgira e metta a disposiziun ina contribuziun da 500'000 francs per garantir il provediment d'aua a persunas ed animals en las alps. Fermamain pertutgads da la mancanza d'aua èn manaschis d'alp che en dependents d'aua da fontauna per alimentar umans ed animals. Uschia consumescha ina vatga duront quest temp da chalira varga 100 liters a di.

Il transport da l'aura en las alps custa blier e pretenda en alps allontanadas e mal accessiblas l'agid dal helicopter. Arpaugans che na pon betg surpigliar persuls quests custs, pon s'adressar a l'Agid svizzer da muntogna. Quel surpiglia radund la mesadad da quests custs da transport. Il formular corrispudent pon vegnir stgargià dal portal digital da l'Agid svizzer da muntogna u pretender in tal per telefon 044 712 60 60.